

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
Bajkalská 27, P.O.BOX 12, 820 07 Bratislava 27

**METODIKA A KRITÉRIÁ
POUŽÍVANÉ NA HODNOTENIE INVESTÍCIÍ DO PROJEKTOV
INFRAŠTRUKTÚRY NA PRENOS ELEKTRINY A PREPRUVU PLYNU
A VYŠŠÍCH RIZÍK, KTORÉ VYVOLÁVAJÚ**

Odbor regulácie kvality a analýz
Martin, január 2014

OBSAH

1.	Úvod.....	4
1.1.	Účel metodiky.....	4
1.2.	Vymedzenie pojmov.....	4
2.	Prioritné koridory a oblasti energetickej infraštruktúry.....	5
2.1.	Prioritné koridory elektriny v SR.....	5
2.2.	Prioritné koridory plynu v SR.....	6
3.	Kategórie energetickej infraštruktúry.....	6
3.1.	Elektrina.....	6
3.2.	Plyn.....	6
4.	Kritériá pre projekty spoločného záujmu.....	7
4.1.	Všeobecné kritériá.....	7
4.2.	Projekty na prenos a skladovanie elektriny.....	7
4.3.	Plynárenské projekty.....	8
4.4.	Projekty na inteligentné elektrické siete.....	8
4.5.	Hodnotenie projektov.....	8
5.	Pravidlá a ukazovatele kritérií pre projekty spoločného záujmu.....	9
5.1.	Projekt so značným cezhraničným vplyvom.....	9
5.2.	Projekty na elektrinu.....	9
5.3.	Projekty na plyn.....	10
5.4.	Projekty na inteligentné elektrické siete.....	10
6.	Realizácia a monitorovanie.....	11
6.1.	Realizátori projektov.....	11
6.2.	PPS, prevádzkovatelia distribučných sústav a iní prevádzkovatelia.....	11
6.3.	Výročná správa projektu a konsolidovaná správa projektu.....	12
6.4.	Oneskorenie uvedenia projektu spoločného záujmu do prevádzky.....	12
7.	Regionálne zoznamy projektov spoločného záujmu.....	13
7.1.	Pravidlá pre skupiny.....	13
7.2.	Postup zostavovania regionálnych zoznamov.....	13
8.	Vydávanie povolení.....	15
8.1.	Prioritný štatút projektov spoločného záujmu.....	15
8.2.	Organizácia postupu vydania povolenia.....	15
9.	Dĺžka trvania a vykonávanie postupu vydávania povolenia.....	16
9.1.	Konanie pred podaním žiadosti.....	16
9.2.	Zákonné povoľovacie konanie.....	17
9.3.	Dĺžka trvania oboch konaní.....	17
10.	Analýza nákladov a výnosov celého energetického systému.....	18
10.1.	Elektrina.....	18
10.2.	Plyn.....	18
10.3.	Súbory údajov a usmernenia potrebné na analýzu nákladov a výnosov.....	18

10.4.	Analýza nákladov a výnosov pri prenose a skladovaní elektriny	19
10.5.	Analýza nákladov a výnosov pri plyne	19
10.6.	Analýza nákladov a výnosov pri inteligentných sieťach	19
11.	Umožnenie investícií s cezhraničnými vplyvmi	19
11.1.	Projekty spoločného záujmu kategórie infraštruktúry pre elektrinu a plyn	19
11.2.	Úrad.....	20
11.3.	Postup pri rozdeľovaní nákladov	20
12.	Stimuly	22
12.1.	Uplatnenie stimulov	22
12.2.	Rozhodnutie úradu o poskytnutí stimulov	22

1. ÚVOD

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 347/2013 zo 17. apríla 2013 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1364/2006/ES a menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009 (ďalej len „nariadenie č. 347/2013“) ustanovuje v bode 6. článku 13, že každý úrad zverejní do 31. marca 2014 svoju metodiku a kritériá používané na hodnotenie investícií do projektov infraštruktúry na prenos elektriny a prepravu plynu a vyšších rizík, ktoré vyvolávajú (ďalej len „metodika“).

1.1. ÚČEL METODIKY

Metodika usmerňuje činnosť realizátorov projektov spoločného záujmu (PCI) vo fáze prípravy a realizácie projektov spoločného záujmu s dôrazom na včasný rozvoj prioritných koridorov a oblastí transeurópskej energetickej infraštruktúry. Metodika prispôsobuje na národné podmienky SR práva a povinnosti realizátorov projektov spoločného záujmu vyplývajúce z nariadenie č. 347/2013; najmä usmerňuje:

- 1.1.1. určovanie projektov spoločného záujmu s cieľom realizovať prioritné koridory a oblasti, ktoré spadajú do kategórií energetickej infraštruktúry v oblasti elektriny, plynu, ropy a oxidu uhličitého,
- 1.1.2. kritériá pre projekty spoločného záujmu,
- 1.1.3. uľahčenie včasnej realizácie projektov spoločného záujmu zefektívnením koordinácie pri urýchlčení postupov vydávania povolení a posilnenia účasti verejnosti,
- 1.1.4. pravidlá na cezhraničné rozdelenie nákladov infraštruktúrnych projektov v elektrine a plynárenstve (ďalej len „CBCA“) podľa bodov 11.1.5 a 11.1.6¹,
- 1.1.5. stimuly pre projekty spoločného záujmu súvisiace s rizikom podľa bodu 0²,
- 1.1.6. podmienky na oprávnenosť projektov spoločného záujmu na finančnú pomoc Európskej únie (ďalej len „Únia“).

1.2. VYMEDZENIE POJMOV

Na účel tejto metodiky sa uplatňujú pojmy vymedzené v čl. 2 nariadenia č. 347/2013 najmä:

- 1.2.1. **energetická infraštruktúra** - fyzické zariadenie alebo príslušenstvo spadajúce do kategórií energetickej infraštruktúry, ktoré sa nachádza v Únii alebo spája Úniu s jednou alebo viacerými tretími krajinami,
- 1.2.2. **projekt** - jedno alebo niekoľko vedení, plynovodov, prevádzok, vybavení alebo zariadení spadajúcich do kategórií energetickej infraštruktúry,
- 1.2.3. **projekt spoločného záujmu (PCI)** - projekt, ktorý je potrebný na realizáciu prioritných koridorov a oblastí energetickej infraštruktúry ustanovených v bode 2 metodiky a ktorý je súčasťou zoznamu projektov spoločného záujmu Únie³,
- 1.2.4. **úzke miesto energetickej infraštruktúry** - obmedzenie fyzických tokov do energetického systému pre nedostatočnú prenosovú/prepravnú kapacitu, kam patrí okrem iného aj chýbajúca infraštruktúra,

¹ čl. 12 bodu 3 nariadenia č. 347/2013

² čl. 13 nariadenia č. 347/2013

³ čl. 3 ES č. 347/201

1.2.5. realizátor projektu

- a) prevádzkovateľ prenosovej sústavy (ďalej len „PPS“), prevádzkovateľ distribučnej sústavy (ďalej len „PDS“) alebo iný prevádzkovateľ alebo investor, ktorý rozvíja projekt spoločného záujmu,
- b) ak je niekoľko PPS, PDS, iných prevádzkovateľov, investorov alebo akákoľvek ich skupina, subjekt s právnou subjektivitou podľa príslušných vnútroštátnych zákonov, ktorý bol určený zmluvnou úpravou medzi nimi a je spôsobilý prevziať právne záväzky a finančnú zodpovednosť v mene zmluvných strán zmluvnej úpravy,

1.2.6. inteligentná sieť - elektrická sieť, ktorá môže nákladovo efektívnym spôsobom spájať správanie a konanie všetkých užívateľov napojených na ňu vrátane výrobcov, spotrebiteľov a tých, čo vyrábajú a spotrebúvajú, aby sa zabezpečil ekonomicky efektívny a udržateľný elektroenergetický systém s nízkymi stratami a vysokou kvalitou, zabezpečením dodávok a bezpečnosťou,

1.2.7. práce - znamenajú nákup, dodávku a využívanie komponentov, systémov a služieb vrátane softvéru, realizáciu vývojových a stavebných a montážnych prác spojených s projektom, preberanie zariadení a začiatok prevádzky projektu,

1.2.8. štúdie - činnosti potrebné na prípravu realizácie projektu, ako sú prípravné štúdie, štúdie uskutočniteľnosti, hodnotiace, skúšobné a validačné štúdie vrátane softvéru a všetky ostatné podporné technické opatrenia vrátane predbežných činností zameraných na vymedzenie a vývoj projektu a rozhodnutie o jeho financovaní, akým je prieskum v teréne a príprava finančného balíka,

1.2.9. národný regulačný orgán - vnútroštátny regulačný orgán určený v súlade s článkom 35 ods. 1 smernice 2009/72/ES alebo článkom 39 ods. 1 smernice 2009/73/ES. V podmienkach SR Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“),

1.2.1. sprevádzkovanie - proces uvedenia projektu do prevádzky po jeho vybudovaní.

2. PRIORITNÉ KORIDORY A OBLASTI ENERGETICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

2.1. Prioritné koridory elektriny v SR

2.1.1. Severojužné elektrické prepojujacie vedenia v strednej, východnej a juhovýchodnej Európe („NSI elektrina východ“): prepojenia a vnútroštátne vedenia v smere sever – juh a východ – západ, aby sa dokončil vnútorný trh a začlenila výroba energie z obnoviteľných zdrojov energie.

Dotknuté členské štáty: Bulharsko, Česká republika, Nemecko, Grécko, Taliansko, Cyprus, Chorvátsko⁴, Maďarsko, Rakúsko, Poľsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko.

⁴ V prípade pristúpenia Chorvátska odo dňa jeho pristúpenia.

2.2. Prioritné koridory plynu v SR

- 2.2.1.** Severojužné prepojenia plynovodov v stredovýchodnej a juhovýchodnej Európe („NSI plyn východ“): plynárenská infraštruktúra pre regionálne spojenia medzi oblasťou Baltského mora, Adriatickým a Egejským morom, východným Stredomorím a Čiernym morom a v týchto oblastiach a na posilnenie diverzifikácie a zabezpečenie dodávok plynu.

Dotknuté členské štáty: Bulharsko, Česká republika, Nemecko, Grécko, Taliansko, Cyprus, Chorvátsko⁴, Maďarsko, Rakúsko, Poľsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko.

- 2.2.2.** Južný koridor plynu („SGC“): infraštruktúra na prepravu plynu z Kaspickej panvy, Strednej Ázie, Stredného východu a východného Stredomorja do Únie, aby sa rozšírila diverzifikácia dodávok plynu.

Dotknuté členské štáty: Bulharsko, Česká republika, Nemecko, Grécko, Francúzsko, Taliansko, Cyprus, Chorvátsko⁴, Maďarsko, Rakúsko, Poľsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko.

3. KATEGÓRIE ENERGETICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

3.1. Elektrina

- 3.1.1.** vysokonapäťové nadzemné prenosové vedenia, ak sú navrhované pre napätie najmenej 220 kV, a podzemné a podmorské prenosové káble, pokiaľ sú navrhované pre napätie najmenej 150 kV,
- 3.1.2.** každé fyzické zariadenie navrhované na umožnenie prepravy elektriny prenosovými vedeniami o vysokom a veľmi vysokom napätí so zreteľom na napojenie veľkých objemov výroby alebo skladovania elektriny umiestnených v jednom alebo niekoľkých členských štátoch alebo v tretích krajinách s veľkou spotrebou elektriny v jednom alebo niekoľkých ostatných členských štátoch,
- 3.1.3.** zariadenia na ukladanie elektriny používané na trvalé alebo dočasné ukladanie elektriny alebo podzemná infraštruktúra alebo geologické úložiská, pokiaľ sú napojené priamo na vysokonapäťové prenosové vedenia navrhované pre napätie najmenej 110 kV,
- 3.1.4.** každé vybavenie alebo zariadenie dôležité pre systémy vymedzené v bodoch 3.1.1 až 3.1.3 tejto metodiky s cieľom bezpečnej, spoľahlivej a efektívnej činnosti vrátane systémov ochrany, monitorovania a kontroly na všetkých úrovniach napätia a v rozvodniach,
- 3.1.5.** každé vybavenie alebo zariadenie na úrovni prepravy, ako aj distribúcie o strednom napätí, ktoré má za cieľ obojsmernú digitálnu komunikáciu v reálnom alebo takmer reálnom čase, interaktívne a inteligentné monitorovanie a riadenie výroby, prenosu, distribúcie a spotreby elektriny v elektrickej rozvodnej sieti s ohľadom na rozvoj siete, ktorá účinne spája správanie a konanie všetkých užívateľov napojených na ňu (výrobcov, spotrebiteľov a tých, čo vykonávajú jedno aj druhé), aby sa zaistil ekonomicky efektívny, udržateľný elektroenergetický systém s nízkymi stratami a vysokou kvalitou a zabezpečením dodávok a bezpečnosťou.

3.2. Plyn

- 3.2.1.** plynovody na prepravu zemného plynu a bioplynu, ktoré sú súčasťou siete a väčšinou obsahujú vysokotlakové potrubia okrem vysokotlakových potrubí používaných na protismernú alebo miestnu distribúciu zemného plynu,
- 3.2.2.** podzemné zásobníky napojené na vyššie uvedené vysokotlakové plynovody,

- 3.2.3. zariadenia na príjem, skladovanie a spätné splynovanie alebo dekompresiu skvapalneného zemného plynu (LNG) alebo stlačeného zemného plynu (CNG),
- 3.2.4. každé vybavenie alebo zariadenie dôležité na to, aby systém pracoval bezpečne, spoľahlivo a efektívne alebo aby umožňoval obojsmernú kapacitu, vrátane kompresorových staníc.

4. KRITÉRIÁ PRE PROJEKTY SPOLOČNÉHO ZÁUJMU

4.1. Všeobecné kritériá

- 4.1.1. Projekt musí byť potrebný aspoň pre jeden z prioritných koridorov a oblastí energetickej infraštruktúry uvedených v bode 2 tejto metodiky.
- 4.1.2. Potenciálny celkový prínos projektu hodnoteného podľa príslušných konkrétnych kritérií uvedených bodoch 4.2 až 4.6 tejto metodiky prevyšuje jeho náklady aj z dlhodobého hľadiska a
 - a) zahŕňa najmenej dva členské štáty priamym prekračovaním hraníc dvoch alebo viacerých členských štátov,
 - a) nachádza sa na území jedného členského štátu a má významný cezhraničný vplyv vymedzený Pravidlami a ukazovateľmi pre kritéria projektov spoločného záujmu uvedenými v bode 5 tejto metodiky,
 - b) prekračuje hranice aspoň jedného členského štátu a krajiny Európskeho hospodárskeho priestoru.

4.2. PROJEKTY NA PRENOS A SKLADOVANIE ELEKTRINY

projekty na prenos a skladovanie elektriny spadajúcich do kategórií energetickej infraštruktúry uvedených v bodoch 3.1.1 až 3.1.4 tejto metodiky musia značne prispievať najmenej k jednému z nasledujúcich špecifických kritérií:

- 4.2.1. integrácia trhu okrem iného prostredníctvom odstránenia izolácie aspoň jedného členského štátu a obmedzením úzkych miest energetickej infraštruktúry; hospodárska súťaž a flexibilita systému,
- 4.2.2. udržateľnosť okrem iného pomocou integrácie energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov do rozvodnej siete a prenosu energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov do hlavných spotrebiteľských centier a skladovacích miest,
- 4.2.3. zabezpečenie dodávok okrem iného prostredníctvom interoperability⁵, vhodných prepojení a bezpečnej a spoľahlivej prevádzky systému.

⁵ Schopnosť rôznych systémov vzájomne spolupracovať a poskytovať si služby - vzájomná súčinnosť.

4.3. PLYNÁRENSKÉ PROJEKTY

projekty spadajúce do kategórie energetickej infraštruktúry uvedené v bode 3.2 tejto metodiky musia značne prispievať najmenej k jednému z nasledujúcich špecifických kritérií:

- 4.3.1. integrácia trhu okrem iného prostredníctvom odstránenia izolácie aspoň jedného členského štátu a obmedzením úzkych miest energetickej infraštruktúry; interoperabilita a flexibilita systému,
- 4.3.2. zabezpečenie dodávok okrem iného prostredníctvom vhodných prepojení a diverzifikáciou zdrojov dodávok, dodávajúcich partnerov a trás,
- 4.3.3. hospodárska súťaž okrem iného diverzifikáciou zdrojov dodávok, dodávajúcich partnerov a trás,
- 4.3.4. udržateľnosť okrem iného prostredníctvom obmedzovania emisií, podpory zdrojov s fluktuáciou výroby energie z obnoviteľných zdrojov a častejšieho využívania plynu z obnoviteľných zdrojov.

4.4. PROJEKTY NA INTELIGENTNÉ ELEKTRICKÉ SIETE

projekty na inteligentné elektrické siete spadajúce do kategórie energetickej infraštruktúry uvedené v bode 3.1.5 tejto metodiky musia značne prispievať k všetkým z nasledujúcich špecifických kritérií:

- 4.4.1. integrácia a zapojenie užívateľov siete s novými technickými požiadavkami s ohľadom na ich ponuku elektriny a dopyt po nej,
- 4.4.2. efektívnosť a interoperabilita prenosu a distribúcie elektriny v každodennej prevádzke rozvodných sietí,
- 4.4.3. bezpečnosť sietí, kontrola systému a kvalita dodávok,
- 4.4.4. optimalizované plánovanie budúcich nákladovo efektívnych investícií do siete,
- 4.4.5. fungovanie trhu a služby pre spotrebiteľov,
- 4.4.6. zapojenie užívateľov do riadenia využívania energie.

4.5. HODNOTENIE PROJEKTOV

- 4.5.1. Projekty spadajúce do kategórie energetickej infraštruktúry uvedených v bodoch 3.1 až 3.3 tejto metodiky sa posudzujú v súlade s ukazovateľmi uvedenými v bodoch 5.2 až 5.4 tejto metodiky.
- 4.5.2. Projekty, ktoré by mohli byť spôsobilé ako projekty spoločného záujmu a ktoré by sa mohli zaradiť do regionálneho zoznamu, budú hodnotené transparentne a objektívne s príspevkom každého projektu k realizácii rovnakého prioritného koridoru či oblasti. Hodnotenie bude uskutočňované v súlade s hodnotiacou metódou na základe celkového príspevku projektu ku kritériám uvedeným v bodoch 4.2 až 4.5 tejto metodiky.
- 4.5.3. Pri hodnotení projektov sa venuje pozornosť:
 - a) naliehavosti každého navrhnutého projektu, aby sa splnili ciele energetickej politiky Únie týkajúce sa integrácie okrem iného odstránením izolácie aspoň jedného členského štátu a konkurencieschopnosti trhu, udržateľnosti a zabezpečenia dodávok,
 - b) počtu členských štátov ovplyvnených každým projektom, pričom sa zabezpečujú rovnaké príležitosti pre projekty zahŕňajúce okrajové členské štáty,
 - c) príspevku každého projektu k územnej súdržnosti,
 - d) komplementárnosti vzhľadom na ostatné navrhované projekty.

- 4.5.4.** Projekty inteligentných sietí spadajúce do kategórie energetickej infraštruktúry uvedenej v bode 3.1.5 tejto metodiky sa zostaví poradie pre tie projekty, ktoré sa týkajú dvoch rovnakých členských štátov, a náležitá pozornosť sa venuje aj počtu používateľov ovplyvnených projektom, ročnej spotrebe energie a podielu výroby zo zdrojov, ktoré nemožno riadiť, v oblasti pokrytej týmito používateľmi.

5. PRAVIDLÁ A UKAZOVATELE KRITÉRIÍ PRE PROJEKTY SPOLOČNÉHO ZÁUJMU

5.1. Projekt so značným cezhraničným vplyvom

je projekt na území členského štátu, ktorý spĺňa tieto podmienky:

- 5.1.1. prenos elektriny** - projekt zvyšuje prenosovú kapacitu sústavy alebo kapacitu, ktorá je k dispozícii pre komerčné toky na hraniciach tohto členského štátu s jedným alebo viacerými inými členskými štátmi alebo na akomkoľvek inom príslušnom krížení toho istého prenosového koridoru s účinkom zvýšenia prenosovej kapacity sústavy, najmenej o 500 megawattov v porovnaní so situáciou bez uvedenia projektu do prevádzky,
- 5.1.2. skladovanie elektriny** - projekt zaisťuje inštalovanú kapacitu najmenej 225 MW a má kapacitu skladovania umožňujúcu ročnú výrobu elektriny 250 GWh /rok,
- 5.1.3. preprava plynu** - projekt sa týka investícií do kapacít spätných tokov alebo mení schopnosť prepravovať plyn cez hranice dotknutých členských štátov najmenej o 10 % v porovnaní so situáciou pred uvedením projektu do prevádzky;
- 5.1.4. skladovanie plynu** alebo skvapalneného/stlačeného zemného plynu - projekt má za cieľ priamo alebo nepriamo zásobovať najmenej dva členské štáty alebo plniť štandard infraštruktúry (pravidlo N-1) na regionálnej úrovni v súlade s článkom 6 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 994/20106,
- 5.1.5. inteligentné siete** - projekt je navrhnutý pre vybavenie a zariadenie na úrovni vysokého napätia a stredného napätia určené pre napätie najmenej 10 kV. Zahŕňa prevádzkovateľov prenosových a distribučných sústav najmenej z dvoch členských štátov pokrývajúcich prinajmenšom 50 000 užívateľov, ktorí vyrábajú alebo spotrebúvajú elektrinu, alebo vykonávajú oboje v oblasti spotreby vo výške najmenej 300 GWh/rok, z čoho najmenej 20 % pochádza z obnoviteľných zdrojov, ktoré sú svojou povahou variabilné.

5.2. Projekty na elektrinu

v kategórii energetickej infraštruktúry uvedených v bodoch 3.1.1 až 3.1.4 tejto metodiky sa kritéria uvedené v bode 4 tejto metodiky sa hodnotia takto:

- 5.2.1.** Integrácia trhu, hospodárska súťaž a pružnosť systému sa meria podľa analýzy uskutočnenej v poslednom desaťročnom pláne rozvoja elektrickej siete pre celý Úniu, ktorý je k dispozícii, najmä:
 - a) v prípade cezhraničných projektov výpočtom vplyvu na prenosovú kapacitu sústavy v oboch smeroch toku elektriny meranú z hľadiska objemu elektriny (v megawattoch) a ich príspevku k dosiahnutiu minimálnej kapacity spojovacích vedení na úrovni 10 % alebo v prípade projektov so značným cezhraničným vplyvom výpočtom vplyvu na prenosovú kapacitu siete na hraniciach medzi príslušnými členskými štátmi, medzi príslušnými členskými štátmi a tretími krajinami alebo v príslušných členských štátoch a vplyvu na vyrovnanie dopytu – ponuky a na prevádzku siete v príslušných členských štátoch,

⁶ Ú. v. EÚ L 295, 12.11.2010, s. 1.

- b) pre oblasť analýzy vymedzenej v bode 12.7 tejto metodiky posúdením vplyvu z hľadiska nákladov na výrobu a prepravu v celej energetickej sústave a vývoja a zblížovania trhových cien zaist'ovaného projektom podľa rôznych scenárov plánovania, najmä s prihliadnutím na zmeny spôsobené v prednostnom poradí.

5.2.2. Prenos energie z obnoviteľných zdrojov energie do hlavných centier spotreby a skladovacích miest sa meria podľa analýzy uskutočnenej v poslednom desaťročnom pláne rozvoja elektrizačnej sústavy, ktorý je k dispozícii, najmä:

- a) v prípade prenosu elektriny odhadom objemu výrobnnej kapacity z obnoviteľných zdrojov energie (podľa technológie, v megawattoch), ktorá je napojená a prepravovaná zásluhou projektu, v porovnaní s objemom plánovanej celkovej výrobnnej kapacity z týchto druhov obnoviteľných zdrojov energie v dotknutom členskom štáte v roku 2020 v súlade s národnými akčnými plánmi pre energiu z obnoviteľných zdrojov energie, ako je to vymedzené v článku 4 smernice 2009/28/ES,
- b) v prípade uskladnenia elektriny porovnaním novej kapacity zaistenej projektom s celkovou existujúcou kapacitou pre rovnakú skladovaciu technológiu v oblasti analýzy vymedzenej v bode 12.7 tejto metodiky.

5.2.3. Bezpečnosť dodávok, interoperabilita a fungovanie zabezpečeného systému sa meria podľa analýzy uskutočnenej v poslednom desaťročnom pláne rozvoja elektrizačnej sústavy, ktorý je k dispozícii, najmä posúdením vplyvu projektu na zníženie očakávanej záťaže pre oblasť analýzy, ako je to vymedzené v bode 12.7 tejto metodiky, pokiaľ ide o primeranosť výroby a prenosu pre súbor charakteristických záťažových období, s prihliadnutím na očakávané zmeny v extrémnych výkyvoch počasia súvisiacich s klímou a ich vplyv na odolnosť infraštruktúry. V prípade potreby sa zmeria vplyv projektu na nezávislú a spoľahlivú kontrolu fungovania systému a služieb.

5.3. Projekty na plyn

v kategórii energetickej infraštruktúry uvedených v bode 3.2 tejto metodiky sa kritéria uvedené v bode 4 tejto metodiky sa hodnotia takto:

- 5.3.1.** Integrácia a interoperabilita trhu sa meria výpočtom pridanej hodnoty projektu k integrácii oblastí trhu a cenovej konvergencii, k celkovej pružnosti systému vrátane úrovne kapacity poskytnutej pre spätné toky podľa rôznych scenárov.
- 5.3.2.** Konkurencieschopnosť sa meria na základe diverzifikácie vrátane zjednodušenia prístupu k domácim zdrojom dodávok s postupným zohľadnením diverzifikácie zdrojov, diverzifikácie partnerov, diverzifikácie trás, vplyv novej kapacity na Herfindahlov-Hirschmannov koeficient (Herfindahl-Hirschmann index – HHI) vypočítaný na úroveň kapacity pre oblasť analýzy vymedzenú v bode 12.7 tejto metodiky.
- 5.3.3.** Zabezpečenie dodávok plynu sa meria výpočtom pridanej hodnoty projektu ku krátkodobej a dlhodobej odolnosti plynárenského systému Únie a k zvýšeniu zostávajúcej flexibility systému s cieľom zvládnuť prerušenia dodávok do členských štátov podľa rôznych scenárov a doplňujúcej kapacity zaist'ovanej projektom, meranej vo vzťahu k štandardu infraštruktúry (pravidlo N-1) na regionálnej úrovni v súlade s článkom 6 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 994/2010.
- 5.3.4.** Udržateľnosť sa meria ako príspevok projektu k zníženiu emisií, k podpore záložnej výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov alebo prepravy plynu na výrobu elektriny a bioplynu s prihliadnutím na očakávané zmeny klimatických podmienok.

5.4. Projekty na inteligentné elektrické siete

v kategórii energetickej infraštruktúry uvedených v bode 3.1.5 tejto metodiky sa kritéria uvedené v bode 4 tejto metodiky sa hodnotia takto:

5.4.1. Úroveň udržateľnosti:

Kritérium sa meria hodnotením zníženia emisií skleníkových plynov a vplyvu infraštruktúry elektrickej rozvodnej siete na životné prostredie.

5.4.1. Kapacita prenosových/prepravných a distribučných sústav na spojenie a privedenie elektriny od užívateľov a k užívateľom:

Kritérium sa meria hodnotením inštalovanej kapacity distribuovaných zdrojov energie v distribučných sústavách, maximálne prípustného privádzania elektrickej energie bez rizika preťaženia v prenosových sieťach a energie neodobranej z obnoviteľných zdrojov energie kvôli rizikám preťaženia alebo bezpečnostným rizikám.

5.4.2. Pripojenie na sieť a prístup k všetkým kategóriám užívateľov sústavy:

Kritérium sa meria hodnotením metód prijatých na výpočet poplatkov a sadzieb, ako aj ich štruktúry u výrobcov, spotrebiteľov a tých, čo vykonávajú jedno aj druhé, a prevádzkovej flexibility poskytnutej na dynamické vyváženie elektriny v sústave.

5.4.3. Zabezpečenie a kvalita dodávok:

Kritérium sa meria posúdením miery spoľahlivo dostupnej výrobnnej kapacity a dopytu počas špičky, podielu elektriny energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, stability elektroenergetického systému, lehoty trvania a frekvencie prerušení na spotrebiteľa vrátane prerušení súvisiacich s klímou a prevádzkových hodnôt kvality napätia.

5.4.4. Efektívnosť a kvalita služieb v dodávkach elektriny a v činnosti sústavy:

Kritérium sa meria posúdením úrovne strát v prenosových/prepravných a distribučných sieťach/sústavách, pomeru medzi minimálnym a maximálnym dopytom po elektrine vo vymedzenom časovom období, účasti na trhoch s elektrinou na strane dopytu a na opatreniach energetickej účinnosti, percentuálneho využívania (t. j. priemerného zaťaženia) komponentov elektrickej rozvodnej siete, dostupnosti komponentov siete (súvisiacej s plánovanou a neplánovanou údržbou) a jej vplyvu na výkon siete a skutočnej dostupnosti kapacity siete s ohľadom na jej štandardnú hodnotu.

5.4.5. Príspevok k cezhraničným trhom s elektrinou kontrolou výkonových tokov, aby sa znížili kruhové toky a zvýšili kapacity prepojovacích vedení:

Kritérium sa hodnotí posúdením pomeru medzi kapacitou prepojovacích vedení členského štátu a jeho dopytu po elektrine, využívaním kapacít prepojovacích vedení a poplatkov za preťaženie prepojovacích vedení.

6. REALIZÁCIA A MONITOROVANIE**6.1. Realizátori projektov**

vypracujú plán realizácie projektov spoločného záujmu vrátane harmonogramu:

6.1.1. štúdie uskutočniteľnosti a projektovej štúdie;**6.1.2. schválenia národným regulačným orgánom alebo iným príslušným orgánom;****6.1.3. výstavby a uvedenia do prevádzky;****6.1.4. vydávania povolení uvedených v bode 9.1.4 písm. b).****6.2. PPS, prevádzkovatelia distribučných sústav a iní prevádzkovatelia**

spolupracujú s cieľom uľahčiť vývoj projektov spoločného záujmu vo svojej oblasti.

6.3. Výročná správa projektu a konsolidovaná správa projektu

- 6.3.1.** Do 31. marca každého roku nasledujúceho po roku, v ktorom došlo k zaradeniu projektu spoločného záujmu do zoznamu Únie podľa článku 3 nariadenia č. 347/2013, realizátori projektu predložia úradu agentúre výročnú správu za každý projekt spadajúci do kategórií uvedených v bodoch 3.1 a 3.2 alebo v prípade projektov spadajúcich do kategórií uvedených v bodoch 3.3 a 3.4 ju predložia príslušnej skupine. Uvedená správa uvedie podrobnosti o:
- a) pokroku dosiahnutom pri rozvoji, pri výstavbe projektu a pri jeho uvádzaní do prevádzky, najmä čo sa týka vydávania povolení a konzultačných postupov;
 - b) prípadných oneskorení v porovnaní s realizačným plánom, príčinách týchto oneskorení a iných ťažkostiach, ktoré sa vyskytli;
 - c) prípadnom revidovanom pláne určenom na riešenie oneskorení.
- 6.3.2.** Do troch mesiacov od doručenia výročných správ uvedených v bode 6.3.1 agentúra predloží skupinám konsolidovanú správu za projekty spoločného záujmu patriace do kategórií uvedených v bodoch 3.1 a 3.2 s hodnotením dosiahnutého pokroku a prípadne ponúkne odporúčania na prekonanie oneskorení a ťažkostí, ktoré sa vyskytli. V tejto konsolidovanej správe sa vyhodnotí aj dôsledná realizácia plánov rozvoja siete v celej Únii vzhľadom na prioritné koridory a oblasti energetickej infraštruktúry⁷.
- 6.3.3.** Úrad predloží každoročne správu príslušnej skupine o pokroku a prípadne o oneskorení pri realizácii projektov spoločného záujmu nachádzajúcich sa na ich príslušnom území, čo sa týka postupov vydávania povolení, a o dôvodoch týchto oneskorení.

6.4. Oneskorenie uvedenia projektu spoločného záujmu do prevádzky

- 6.4.1.** Ak sa uvedenie projektu spoločného záujmu do prevádzky oneskorí v porovnaní s realizačným plánom a ak hlavným dôvodom nie sú faktory mimo kontroly realizátora projektu:
- a) v rozsahu, v akom platia opatrenia uvedené v článku 22 ods. 7 písm. a), b) alebo c) smerníc 2009/72/ES a 2009/73/ES podľa príslušných vnútroštátnych právnych predpisov, národné regulačné orgány zabezpečia realizáciu investície;
 - b) ak opatrenia úradu nestačia na zaručenie realizácie investície alebo sa na situáciu nevzťahujú, realizátor projektu si zvolí tretiu stranu na financovanie alebo budovanie celého projektu alebo jeho časti. Realizátor projektu tak urobí pred tým, než oneskorenie v porovnaní s dňom uvedenia projektu do prevádzky v realizačnom pláne prekročí dva roky;
 - c) ak sa v súlade s písmenom b) nevyberie tretia strana, členský štát alebo ak tak určí členský štát, úrad môže do dvoch mesiacov od uplynutia obdobia uvedeného v písmene b) navrhnúť tretiu stranu, ktorá bude financovať alebo realizovať projekt a ktorú akceptuje realizátor projektu;
 - d) ak oneskorenie uvedenia projektu do prevádzky prekročí dva roky a dva mesiace v porovnaní s realizačným plánom, Komisia na základe dohody a v spolupráci s príslušnými členskými štátmi uverejní výzvu na predloženie návrhov otvorenú pre každú tretiu stranu, ktorá sa môže stať realizátorom projektu, na výstavbu projektu v dohodnutom termíne;
 - e) ak sa uplatní písmeno c) alebo d), prevádzkovateľ sústavy/ siete, v oblasti ktorého sa investícia nachádza, poskytne vykonávajúcim prevádzkovateľom alebo investorom, alebo tretej strane všetky informácie potrebné na realizáciu investície, napojí nové aktíva do prenosovej sústavy/prepravnej siete a všeobecne vynaloží maximálne úsilie na to, aby napomohol realizáciu investície a bezpečné, spoľahlivé a účinné fungovanie a údržbu projektu spoločného záujmu.

⁷ v súlade s článkom 6 ods. 8 a 9 nariadenia (ES) č. 713/2009

7. REGIONÁLNE ZOZNAMY PROJEKTOV SPOLOČNÉHO ZÁUJMU

Nariadením č. 347/2013 bolo vytvorených dvanásť regionálnych skupín. Členstvo každej skupiny vychádza z ich prioritného koridoru (pozri bod 2), oblasti a príslušného geografického pokrytia.

7.1. PRAVIDLÁ PRE SKUPINY

- 7.1.1. V prípade **projektov elektriny** spadajúcich do kategórií uvedených v bode 3.1 sa každá skupina skladá zo zástupcov členských štátov, národných regulačných orgánov, PPS, ako aj Komisie, agentúry a ENTSO pre elektrinu.
- 7.1.2. V prípade **projektov plynu** spadajúcich do kategórií uvedených v bode 3.2 sa každá skupina skladá zo zástupcov členských štátov, národných regulačných orgánov, PPS, ako aj Komisie, agentúry a ENTSO pre plyn.
- 7.1.3. Rozhodovacie orgány skupín sa môžu spájať. Všetky skupiny alebo rozhodovacie orgány sa v prípade potreby schádzajú, aby prediskutovali záležitosti, ktoré sú spoločné pre všetky skupiny; tieto záležitosti môžu zahŕňať otázky relevantné pre medziregionálnu konzistentnosť alebo určitý počet navrhovaných projektov, ktoré sú zahrnuté do návrhu regionálnych zoznamov a v prípade ktorých hrozí, že sa stanú nezvládnuteľnými.
- 7.1.4. Každá skupina pozve realizátorov projektu spĺňajúceho podmienky spôsobilosti na výber ako projekt spoločného záujmu, ako aj zástupcov vnútroštátnych správnych orgánov, národných regulačných orgánov a PPS z kandidátskych krajín EÚ a potenciálnych kandidátov, členských štátov Európskeho hospodárskeho priestoru a Európskeho združenia voľného obchodu, zástupcov z inštitúcií a orgánov energetického spoločenstva, krajín, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika a krajín, s ktorými Únia nadviazala konkrétnu spoluprácu v oblasti energetiky. Rozhodnutie pozvať zástupcov tretej krajiny musí vychádzať z konsenzu.
- 7.1.5. Každá skupina uskutoční konzultácie s organizáciami zastupujúcimi príslušné zúčastnené strany – a v prípade potreby priamo so zúčastnenými stranami – vrátane výrobcov, prevádzkovateľov distribučných sústav, dodávateľov, spotrebiteľov, a s organizáciami na ochranu životného prostredia. Skupina môže prípadne usporiadať vypočutia alebo konzultácie na splnenie svojich úloh.
- 7.1.6. Komisia zverejňuje pravidelne aktualizované informácie o pokroku dosiahnutom v rámci práce, programy schôdzí, ako aj konečné závery a rozhodnutia každej skupiny.
- 7.1.7. Komisia, agentúra a skupiny sa usilujú o konzistentnosť medzi rôznymi skupinami. Komisia a agentúra zaisťujú na tento účel v prípade potreby výmenu informácií všetkej činnosti medziregionálneho záujmu medzi príslušnými skupinami.

7.2. Postup zostavovania regionálnych zoznamov

- 7.2.1. Realizátori projektu, ktorý by potenciálne mohol spĺňať podmienky spôsobilosti na výber ako projekt spoločného záujmu, ktorí chcú získať štatút projektov spoločného záujmu, predložia skupine žiadosť o výber projektu spoločného záujmu, ktorá obsahuje:
 - a) hodnotenie svojich projektov s ohľadom na príspevok k realizácii priorít stanovených v bode 2,
 - b) analýzu plnenia príslušných kritérií vymedzených v bode 4,
 - c) v prípade projektov, ktoré dosiahli dostatočný stupeň zrelosti, analýzu nákladov a výnosov pre konkrétny projekt podľa článkov 21 a 22 nariadenia č. 347/2013 a na základe metodík, ktoré vypracovalo ENTSO pre elektrinu a ENTSO pre plyn v súlade s článkom 11 nariadenia č. 347/2013,

- d) všetky ostatné príslušné informácie pre hodnotenie projektu.
- 7.2.2.** Všetci príjemcovia zachovávajú dôvernú citlivých obchodných informácií.
- 7.2.3.** Po prijatí prvého zoznamu Únie sú pre všetky nasledujúce prijaté zoznamy Únie navrhnuté projekty prenosu a skladovania elektriny spadajúce do kategórií uvedených v bodoch 3.1.1, 3.1.2 a 3.1.4 súčasťou posledného dostupného desaťročného plánu rozvoja elektrickej siete vypracovaného ENTSO pre elektrinu podľa článku 8 nariadenia (ES) č. 714/2009.
- 7.2.4.** Po prijatí prvého zoznamu Únie sú pre všetky nasledujúce prijaté zoznamy Únie navrhnuté projekty plynárenskej infraštruktúry spadajúce do kategórií uvedených v bode 3.2 súčasťou posledného dostupného desaťročného plánu rozvoja plynárenskej siete vypracovaného ENTSO pre plyn podľa článku 8 nariadenia (ES) č. 715/2009.
- 7.2.5.** Návrhy projektov predložené so žiadosťou o ich zaradenie do prvého zoznamu Únie, ktoré neboli predtým hodnotené podľa článku 8 nariadenia (ES) č. 714/2009, hodnotí na úrovni celej Únie:
- a) ENTSO pre elektrinu podľa metodiky uplatnenej v poslednom dostupnom desaťročnom pláne rozvoja v prípade projektov spadajúcich do kategórie uvedenej v bodoch 3.1.1, 3.1.2 a 3.1.4
 - b) ENTSO pre plyn alebo tretia strana, dôsledným spôsobom založeným na objektívnej metodike v prípade projektov spadajúcich do kategórie uvedenej v bode 3.2.
- 7.2.6.** Každý členský štát v prípade, že sa navrhovaný projekt nevzťahuje na jeho územie, ale môže mať naň potenciálny pozitívny vplyv alebo potenciálny významný účinok (napr. na životné prostredie alebo na fungovanie energetickej infraštruktúry na jeho území), môže predložiť skupine svoje stanovisko v ktorom uvedie svoje obavy.
- 7.2.7.** Rozhodovací orgán skupiny na požiadanie členského štátu skupiny preskúma opodstatnené dôvody, ktoré členský štát predložil⁸ a ktoré ho vedú k tomu, aby neschválil projekt spoločného záujmu, ktorý sa vzťahuje na jeho územie.
- 7.2.8.** Skupina sa schádza, aby preskúmala navrhované projekty a zostavila ich poradie, pričom zohľadňuje hodnotenie regulačných orgánov alebo hodnotenie Komisie v prípade projektov pre ropu a oxid uhličitý.
- 7.2.9.** Návrh regionálnych zoznamov navrhovaných projektov spadajúcich do kategórií uvedených v bodoch 3.1 (elektrina) a 3.2 (plyn), ktoré vypracovali skupiny, sa spolu so všetkými stanoviskami uvedenými v bode 7.2.6 predkladajú agentúre šesť mesiacov pred termínom prijatia zoznamu pre Úniu. Návrh regionálnych zoznamov a sprievodné stanoviská agentúra vyhodnotí do troch mesiacov odo dňa ich doručenia. Agentúra vydá stanovisko o návrhu regionálnych zoznamov, najmä o dôslednom uplatňovaní kritérií a analýzy nákladov a prínosov v regiónoch. Stanovisko agentúry sa prijme v súlade s postupom uvedeným v článku 15 ods. 1 nariadenia (ES) č. 713/2009.
- 7.2.10.** Rozhodovací orgán každej skupiny do jedného mesiaca odo dňa doručenia stanoviska agentúry prijme svoj konečný regionálny zoznam, pričom dodrží ustanovenia uvedené v článku 3 ods. 3 nariadenia č. 347/2013, ktoré sú založené na návrhu skupín a zohľadňuje stanovisko agentúry a hodnotenie národných regulačných orgánov predložené podľa bodu 7.2.7 alebo hodnotenie Komisie v prípade projektov na prepravu ropy a oxidu uhličitého navrhnutých v súlade s bodom 7.2.8. Skupiny predkladajú konečné regionálne zoznamy Komisii spolu so všetkými stanoviskami tak, ako je uvedené v bode 7.2.6.

⁸ v súlade s článkom 3 ods. 3 nariadenia č. 347/2013

8. VYDÁVANIE POVOLENÍ

8.1. Prioritný štatút projektov spoločného záujmu

- 8.1.1.** Prijatím zoznamu Únie sa na účely každého rozhodnutia vydaného v rámci postupu vydania povolenia stanoví potreba týchto projektov z hľadiska energetickej politiky bez ohľadu na presné miesto, smerovanie či technológiu projektu.
- 8.1.2.** S cieľom zabezpečiť efektívne administratívne spracovanie žiadostí týkajúcich sa projektov spoločného záujmu realizátori projektov a všetky príslušné orgány zabezpečia, aby sa tieto spisy vybavovali čo najrýchlejšie v rámci zákona.
- 8.1.3.** Ak takýto štatút existuje vo vnútroštátnych právnych predpisoch, potom sa projektom spoločného záujmu priznáva štatút čo najvyššieho vnútroštátneho významu a ako s takými sa s nimi zaobchádza v postupoch vydávania povolení, a ak to vnútroštátne právne predpisy stanovujú pri územnom plánovaní a environmentálnom posudzovaní, spôsobom, akým sa zaobchádzanie stanovuje vo vnútroštátnych právnych predpisoch platných na zodpovedajúci typ energetickej infraštruktúry.
- 8.1.4.** Na zjednodušenie postupov posudzovania vplyvov na životné prostredie a na zabezpečenie dôsledného uplatňovania postupov posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa právnych predpisov Únie pre projekty spoločného záujmu bol vydaný Komisiou nezáväzný návod na pomoc členským štátom pri určovaní primeraných legislatívnych a nelegislatívnych opatrení.

8.2. Organizácia postupu vydania povolenia

- 8.2.1.** Zodpovednosť príslušného orgánu alebo úlohy súvisiace s ňou možno delegovať na iný orgán alebo ich iný orgán môže vykonávať pri každom projekte spoločného záujmu alebo pri konkrétnej kategórii projektov spoločného záujmu za predpokladu, že:
 - a) príslušný orgán informuje Komisiu o uvedenom delegovaní a informácie o tom zverejňuje buď príslušný orgán, alebo realizátor projektu na internetových stránkach uvedených v bode 10.2.9;
 - b) iba jeden orgán zodpovedá za projekt spoločného záujmu, je jediným kontaktným miestom pre realizátora projektu v procese vedúcom ku komplexnému rozhodnutiu pre daný projekt spoločného záujmu a koordinuje predkladanie všetkých dôležitých dokumentov a informácií.

Príslušný orgán si môže udržať zodpovednosť za stanovenie lehôt bez toho, aby boli dotknuté lehoty stanovené v bode 9.
- 8.2.2.** Bez toho, aby boli dotknuté príslušné požiadavky podľa medzinárodného práva a právnych predpisov Únie, príslušný orgán podnikne kroky na uľahčenie vydania komplexného rozhodnutia. Komplexné rozhodnutie sa vydáva v lehote uvedenej v bodoch 9.1, 9.2, 9.3.1 a 9.3.2 a podľa jednej z týchto schém:
 - a) Integrovaná schéma: komplexné rozhodnutie vydáva príslušný orgán a je jediným právne záväzným rozhodnutím vyplývajúcim zo zákonného povoľovacieho konania. Ak sa projekt týka iných orgánov, tieto orgány môžu poskytnúť svoje stanovisko v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi ako vklad do postupu, ktoré príslušný orgán vezme do úvahy.
 - b) Koordinovaná schéma: komplexné rozhodnutie zahŕňa viaceré jednotlivé právne záväzné rozhodnutia vydané niektorými dotknutými orgánmi, ktoré koordinuje príslušný orgán. Príslušný orgán môže vytvoriť pracovnú skupinu, v ktorej sú zastúpené všetky dotknuté orgány, na vypracovanie harmonogramu vydávania povolení v súlade s bodom

9.1.4 písm. b) a na monitorovanie a koordináciu jeho uplatňovania. Príslušný orgán po konzultáciách s ďalšími dotknutými orgánmi, podľa vhodnosti v súlade s vnútroštátnou legislatívou a bez toho, aby boli dotknuté lehoty stanovené v súlade s bodom 9, stanoví pre každý jednotlivý prípad vhodnú lehotu, v rámci ktorej sa vydajú jednotlivé rozhodnutia. Príslušný orgán môže prijať jednotlivé rozhodnutie v mene iného dotknutého vnútroštátneho orgánu, ak sa rozhodnutie tohto orgánu neposkytne v určenej lehote a ak oneskorenie nemožno primerane odôvodniť alebo ak to stanovuje vnútroštátne právo, a v rozsahu, ktorý je zlučiteľný s právom Únie, príslušný orgán môže zvažovať, aby iný dotknutý vnútroštátny orgán buď schválil, alebo zamietol projekt, ak tento orgán neprijal rozhodnutie v určenej lehote. Ak tak stanovuje vnútroštátne právo, príslušný orgán môže ignorovať jednotlivé rozhodnutie iného dotknutého vnútroštátneho orgánu, ak sa domnieva, že rozhodnutie nie je dostatočne zdôvodnené, pokiaľ ide o základné dôkazy predložené dotknutým vnútroštátnym orgánom; príslušný orgán v takom prípade zabezpečí, aby sa dodržali zodpovedajúce požiadavky podľa medzinárodného práva a právnych predpisov Únie, a svoje rozhodnutie riadne zdôvodní.

- c) Schéma založená na spolupráci: príslušný orgán koordinuje prijatie komplexného rozhodnutia. Príslušný orgán po konzultáciách s ďalšími dotknutými orgánmi, podľa vhodnosti v súlade s vnútroštátnym právom a bez toho, aby boli dotknuté lehoty stanovené s bodom 9, stanoví pre každý jednotlivý prípad vhodnú lehotu, v rámci ktorej sa vydajú jednotlivé rozhodnutia. Monitoruje, či dotknuté orgány dodržiavajú určené lehoty.

Ak sa očakáva, že dotknutý orgán nevydá individuálne rozhodnutie v určenej lehote, tento orgán o tom bezodkladne informuje príslušný orgán spolu s odôvodnením zdržania. Príslušný orgán potom znovu stanoví lehotu, v rámci ktorej sa vydá jednotlivé rozhodnutie, pričom sa stále dodržiavajú celkové lehoty stanovené v súlade s bodom 9.

Členské štáty, uznávajúc národné osobitosti pri plánovaní a v postupoch vydávania povolení, si môžu vybrať spomedzi troch schém uvedených v písmenách a), b) a c), na uľahčenie a koordináciu ich postupov a rozhodnú sa pre uplatňovanie najefektívnejšej schémy. Keď si členský štát vyberie schému založenú na spolupráci, informuje Komisiu o dôvodoch tejto voľby. Komisia prikróčí k hodnoteniu efektivity schém v správe uvedenej v článku 17 nariadenia 347/2013.

- 8.2.3.** Členské štáty môžu uplatňovať odlišné schémy, ako sa stanovuje v bode 8.2.2, pre projekty spoločného záujmu na pevnine aj na mori.
- 8.2.4.** Ak si projekt spoločného záujmu vyžaduje, aby rozhodnutia boli prijaté v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, dotknuté príslušné orgány urobia potrebné kroky pre efektívnu a účinnú vzájomnú spoluprácu a koordináciu vrátane ustanovení uvedených v článku 10 ods. 4 nariadenia 347/2013 (pozri bod 9.1). Členské štáty sa usilujú o zabezpečenie spoločných postupov, najmä čo sa týka posúdenia vplyvu na životné prostredie.

9. DĹŽKA TRVANIA A VYKONÁVANIE POSTUPU VYDÁVANIA POVOLENIA

Postup vydania povolenia sa skladá z dvoch konaní:

9.1. Konanie pred podaním žiadosti

vymedzené ako doba medzi začatím postupu vydávania povolení a doručením predložených dokumentov žiadosti príslušnému orgánu, sa uskutoční v orientačnej lehote dvoch rokov.

Toto konanie zahŕňa vypracovanie všetkých environmentálnych správ, ktoré majú realizátori projektu vypracovať.

- 9.1.1.** Na účel začatia postupu vydania povolenia realizátori projektu zašlú projekt príslušnému orgánu dotknutých členských štátov v písomnej podobe spolu s dostatočne podrobným opisom projektu.

- 9.1.2.** Príslušný orgán najneskôr do troch mesiacov po doručení oznámenia uzná oznámenie v písomnej podobe aj v mene ostatných dotknutých orgánov alebo ho v písomnej podobe zamietne, ak sa domnieva, že projekt nie je dostatočne zrelý na začatie postupu vydania povolenia.
- 9.1.3.** V prípade zamietnutia príslušný orgán svoje rozhodnutie zdôvodní aj v mene ostatných dotknutých orgánov. Dátum podpisu uznania oznámenia príslušným orgánom slúži ako dátum začatia postupu vydania povolenia. Ak ide o dva alebo viac členských štátov, dátum prijatia posledného oznámenia príslušným dotknutým orgánom slúži ako dátum začatia postupu vydania povolenia.
- 9.1.4.** Konanie pred podaním žiadosti sa skladá z týchto krokov:
- a) Príslušný orgán po uznaní oznámenia podľa článku 10 ods. 1 písm. a) nariadenia 347/2013 (pozri bod 9.1). v úzkej spolupráci s inými dotknutými orgánmi a prípadne na základe návrhu realizátora projektu určí rozsah materiálu a úroveň podrobných informácií, ktoré má predložiť realizátor projektu ako súčasť žiadosti, s cieľom použiť ich pre komplexné rozhodnutie. Kontrolný zoznam uvedený v prílohe VI bode 1 písm. e) nariadenia 347/2013 (pozri bod 10.1.1, písm. e)) slúži ako základ tohto určenia.
 - b) Príslušný orgán v úzkej spolupráci s realizátorom projektu a inými dotknutými orgánmi a s prihliadnutím na výsledky činností vykonávaných podľa písmena a) vypracuje podrobný harmonogram postupu vydania povolenia.

V prípade projektov prekračujúcich hranice medzi dvoma alebo viacerými členskými štátmi príslušné orgány dotknutých členských štátov vypracujú spoločný rozpis, v ktorom schvália zladenie svojich harmonogramov.
 - c) Príslušný orgán po prijatí návrhu dokumentácie žiadosti v prípade potreby a aj v mene ostatných dotknutých orgánov ďalej požiadajú, aby realizátor projektu predložil chýbajúce informácie, ktoré sa môžu týkať len otázok uvedených v písmene a). Príslušný orgán do troch mesiacov od doručenia úplnej žiadosti písomne potvrdí prijatie žiadosti na preskúmanie. O dodatočné informácie možno požiadať len v prípadoch odôvodnených novými okolnosťami.

9.2. Záonné povoloovacie konanie

vymedzené ako doba od dátumu prevzatia predloženej žiadosti do prijatia komplexného rozhodnutia, neprekročí jeden rok a šesť mesiacov. Členské štáty môžu stanoviť kratšiu lehotu, ak to považujú za vhodné.

9.3. Dĺžka trvania oboch konaní

9.3.1. Dĺžka trvania oboch konaní uvedených v bodoch 9.1 a 9.2 neprekročí tri roky a šesť mesiacov.

9.3.2. Ak sa však príslušný orgán domnieva, že jedno alebo obe z týchto konaní v rámci postupu vydania povolenia nebudú dokončené pred lehotami stanovenými v bodoch 9.1 a 9.2, môže pred ich uplynutím individuálne rozhodnúť o predĺžení jednej alebo oboch týchto lehôt maximálne o deväť mesiacov spoločne pre obe konania.

V uvedenom prípade príslušný orgán informuje dotknutú skupinu a predloží jej opatrenia, ktoré sa prijali alebo budú prijaté s cieľom čo najskôr ukončiť postup vydania povolenia. Skupina môže príslušný orgán požiadať, aby jej pravidelne podával správu o pokroku dosiahnutom v tomto ohľade.

9.3.3. V členských štátoch, v ktorých určenie trasy alebo umiestnenia, vykonané výhradne na osobitný účel plánovaného projektu vrátane plánovania osobitných koridorov pre infraštruktúry elektrických a plynárenských sietí, nemôže byť zahrnuté do postupu, ktorý

vedie ku komplexnému rozhodnutiu, sa príslušné rozhodnutie prijme v osobitnej lehote šiestich mesiacov od dátumu predloženia konečnej a úplnej dokumentácie žiadosti realizátorom.

V uvedenom prípade sa predĺžená lehota uvedená v bode 9.3 obmedzí na šesť mesiacov vrátane postupu uvedeného v tomto bode.

- 9.3.4.** Realizátor projektu zabezpečí, aby žiadosť bola úplná a mala príslušnú kvalitu a čo najskôr v priebehu postupu pred podaním žiadosti k nej získa stanovisko príslušného orgánu. Realizátor projektu v plnej miere spolupracuje s príslušným orgánom na dodržaní termínov a podrobného harmonogramu vymedzených v bode 9.1.4 písm. b).
- 9.3.5.** Lehotami stanovenými v tomto článku nie sú dotknuté záväzky vyplývajúce z medzinárodného práva a právnych predpisov Únie a nie sú nimi dotknuté ani právne predpisy týkajúce sa správneho odvolacieho konania a opravných prostriedkov pred súdom alebo tribunálom.

10. ANALÝZA NÁKLADOV A VÝNOSOV CELÉHO ENERGETICKÉHO SYSTÉMU

Metodika harmonizovanej analýzy nákladov a výnosov celého energetického systému pre projekty spoločného záujmu musí spĺňať nasledujúce zásady:

Metodika vychádza zo spoločného súboru vstupných údajov predstavujúcich elektrárenské a plynárenské sústavy Únie v rokoch $n + 5$, $n + 10$, $n + 15$ a $n + 20$, kde n je rok, v ktorom sa vykonáva analýza. Tento súbor údajov obsahuje najmenej:

10.1. Elektrina

Scenáre pre dopyt, výrobné kapacity podľa druhu paliva (biomasa, geotermálne, vodné, plyn, jadrové, ropa, pevné palivá, veterné, solárne fotovoltaičné, koncentračné solárne, iné obnoviteľné technológie) a ich zemepisné umiestnenie, ceny paliva (vrátane biomasy, uhlia, plynu a ropy), ceny oxidu uhličitého, zloženie prenosovej/prepravnej, prípadne distribučnej siete a jej vývoj s prihliadnutím na každú novú významnú výrobu (vrátane kapacity vybavenej na zachytávanie oxidu uhličitého), projekty skladovania a prepravy, pre ktoré bolo prijaté konečné rozhodnutie o investíciách a ktoré sa majú uviesť do prevádzky do konca roka $n + 5$;

10.2. Plyn

Scenáre pre dopyt, dovozy, ceny paliva (vrátane uhlia, plynu a ropy), ceny oxidu uhličitého, zloženie prepravnej siete a jej vývoj s prihliadnutím na všetky nové projekty, pre ktoré bolo prijaté konečné rozhodnutie o investíciách a majú sa uviesť do prevádzky do konca roka $n + 5$.

10.3. Súbory údajov a usmernenia potrebné na analýzu nákladov a výnosov

- 10.3.1.** Súbor údajov odráža platné právne predpisy Únie a vnútroštátne právne predpisy v čase analýzy. Súbory údajov používané príslušne pre elektrinu a plyn musia byť kompatibilné najmä s ohľadom na predpoklady týkajúce sa cien a objemov na každom trhu. Súbor údajov sa spracúva po oficiálnych konzultáciách s členskými štátmi a organizáciami zastupujúcimi všetky príslušné zúčastnené strany. Komisia a agentúra prípadne zaistia prístup k nutným komerčným údajom od tretích strán.
- 10.3.2.** Metodika poskytuje usmernenia pre rozvoj a používanie sústavy/siete a modelovanie trhu potrebné na analýzu nákladov a výnosov.
- 10.3.3.** Analýza nákladov a výnosov vychádza z harmonizovaného hodnotenia nákladov a výnosov pre rôzne kategórie analyzovaných projektov a pokrýva najmenej obdobie uvedené v bode 10.

10.3.4. Analýza nákladov a výnosov zohľadní najmenej tieto náklady:

- a) kapitálové výdavky,
- b) prevádzkové náklady,
- c) náklady na údržbu počas technického životného cyklu projektu,
- d) náklady na vyradenie z prevádzky a nakladanie s odpadom.

Metodika poskytne usmernenia o diskontných tarifách používaných pre výpočty.

10.4. Analýza nákladov a výnosov pri prenose a skladovaní elektriny

10.4.1. Pri prenose a skladovaní elektriny analýza nákladov a výnosov vezme do úvahy prinajmenšom vplyv a kompenzácie vyplývajúce z uplatňovania článku 13 nariadenia (ES) č. 714/2009, vplyv na ukazovatele vymedzené v bode 5 tejto metodiky a tieto vplyvy:

- a) emisie skleníkových plynov a straty pri prenose energie počas technického životného cyklu projektu;
- b) budúce náklady na investície do novej výroby a prenosu energie počas technického životného cyklu projektu;
- c) prevádzkovú flexibilitu vrátane optimalizácie regulovania energie a vedľajších služieb;
- d) odolnosť systému vrátane odolnosti voči katastrofám a klíme a bezpečnosť systému najmä pre európske kritické infraštruktúry vymedzené v smernici 2008/114/ES.

10.5. Analýza nákladov a výnosov pri plyne

10.5.1. Pri plyne analýza nákladov a výnosov zohľadní najmenej výsledky testovania trhu, vplyvy na ukazovatele vymedzené v bode 5 tejto metodiky a tieto vplyvy:

- a) odolnosť voči katastrofám a klíme a bezpečnosť systému najmä pre európske kritické infraštruktúry vymedzené v smernici 2008/114/ES;
- b) preťaženie plynárenskej siete.

10.6. Analýza nákladov a výnosov pri inteligentných sieťach

Pri inteligentných sieťach analýza nákladov a výnosov zohľadní vplyvy na ukazovatele vymedzené v bode 5 tejto metodiky.

11. UMOŽNENIE INVESTÍCIÍ S CEZHRANIČNÝMI VPLYVMI

11.1. Projekty spoločného záujmu kategórie infraštruktúry pre elektrinu a plyn

11.1.1. Efektívne vynaložené investičné náklady, ktoré vylučujú náklady na údržbu týkajúce sa projektu spoločného záujmu patriace do niektorej z kategórií energetickej infraštruktúry elektriny uvedených v bodoch 3.1.1, 3.1.2 a 3.1.4 a do kategórií energetickej infraštruktúry plynu uvedených v bode 3.2 nesú príslušní PPS alebo realizátori projektu prenosovej/prepravnej infraštruktúry členských štátov, pre ktoré má projekt čistý kladný efekt, a v rozsahu, v akom ich nekryjú poplatky za preťaženie prepojavacích vedení alebo iné poplatky, ich zaplatia užívatelia siete v tarifách za prístup na sieť v uvedených členských štátoch.

11.1.2. Uvedené sa uplatňuje iba vtedy, ak minimálne jeden realizátor projektu požiada príslušné vnútroštátne orgány, aby použili tento článok na všetky alebo na niektoré časti nákladov na projekt.

- 11.1.3.** V prípade projektov spoločného záujmu patriacich do kategórií energetickej infraštruktúry plynu uvedených v bode 3.2 sa uvedené uplatňuje len vtedy, ak sa už vykonalo posúdenie trhového dopytu, ktoré preukázalo, že nemožno očakávať, že efektívne vynaložené investičné náklady budú pokryté tarifami.
- 11.1.4.** Ak má projekt niekoľko realizátorov projektu, príslušné národné regulačné orgány bezodkladne požiadajú všetkých realizátorov projektu, aby spoločne predložili investičnú žiadosť v súlade s bodom 11.1.5
- 11.1.5.** V prípade projektu spoločného záujmu, na ktorý sa uplatňuje bod 11.1.1, realizátori projektu pravidelne informujú dotknuté národné regulačné orgány o pokroku tohto projektu a o určení nákladov a vplyvov, ktoré s ním súvisia, a to najmenej raz ročne a až kým nie je projekt uvedený do prevádzky.
- 11.1.6.** Len čo takýto projekt dosiahne dostatočnú zrelosť, realizátori projektu predložia po konzultácii s PPS z tých členských štátov, na ktoré má projekt významný priaznivý vplyv, investičnú žiadosť. Uvedená investičná žiadosť obsahuje žiadosť o cezhraničné pridelenie nákladov a predloží sa všetkým dotknutým národným regulačným orgánom spolu s:
- a) analýzou nákladov a výnosov konkrétneho projektu v súlade s metodikou vypracovanou podľa bodu 10 a so zohľadnením prínosov presahujúcich hranice dotknutého členského štátu;
 - b) podnikateľským plánom hodnotiacim finančnú životaschopnosť projektu vrátane vybraného finančného riešenia a v prípade projektu spoločného záujmu patriaceho do kategórie uvedenej kategórií energetickej infraštruktúry plynu uvedených v bode 3.2 výsledky testovania trhu a
 - c) ak sa realizátori projektu dohodnú, s odôvodneným návrhom na cezhraničné rozdelenie nákladov.

Ak projekt realizuje niekoľko realizátorov projektu, predložia investičnú žiadosť spoločne.

11.2. Úrad

- zašle agentúre pre informáciu kópiu každej investičnej žiadosti bezodkladne po jej doručení,
- a agentúra zachováva dôvernosť citlivých obchodných informácií.
- po konzultácii s dotknutými realizátormi projektov do šiestich mesiacov odo dňa, keď posledný z dotknutých národných regulačných orgánov dostal poslednú investičnú žiadosť, prijímú spoločné koordinované rozhodnutie o rozdelení investičných nákladov, ktoré má pri tomto projekte pokryť každý prevádzkovateľ sústavy, ako aj o ich začlenení do sadzieb.

- 11.2.1.** Aby bol tento cieľ splnený, malo by byť rozhodnutie o alokácii investičných nákladov koordinované a spojené s konzultáciami s príslušnými PPS, pričom finálna dohoda by mala byť spoločná (ďalej len "Dohoda o CBCA").

11.3. Postup pri rozdeľovaní nákladov

- 11.3.1.** Národné regulačné orgány sa môžu rozhodnúť rozdeliť iba časť nákladov alebo sa môžu rozhodnúť rozdeliť náklady v rámci balíka niekoľkých projektov spoločného záujmu.
- 11.3.2.** Pri rozdeľovaní nákladov národné regulačné orgány zohľadnia skutočné alebo očakávané:
- a) poplatky za preťaženie alebo iné poplatky,

b) príjmy pochádzajúce z kompenzačného mechanizmu medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav/prepravných sietí vytvoreného podľa článku 13 nariadenia (ES) č. 714/2009.

- 11.3.3.** Pri rozhodovaní o cezhraničnom rozdelení nákladov sa zohľadnia ekonomické, sociálne a environmentálne náklady a výnosy projektov v príslušných členských štátoch a prípadná potreba finančnej podpory.
- 11.3.4.** Pri rozhodovaní o cezhraničnom rozdelení nákladov sa príslušné národné regulačné orgány v konzultácii s dotknutými PPS snažia o vzájomnú dohodu založenú najmä na informáciách uvedených v bode 11.1.6 písm. a) a b).
- 11.3.5.** Ak projekt spoločného záujmu zmiernuje negatívne externality, ako sú kruhové toky, a uvedený projekt spoločného záujmu sa v členskom štáte realizuje pri zdroji negatívnej externality, takéto zmiernenie sa nepovažuje za cezhraničný prínos, a preto nie je základom rozdelenia nákladov PPS členských štátov postihnutých uvedenými negatívnymi externalitami.
- 11.3.6.** Národné regulačné orgány na základe cezhraničného rozdelenia nákladov, pri stanovovaní alebo schvaľovaní taríf v súlade s článkom 37 ods. 1 písm. a) smernice 2009/72/ES a článkom 41 ods. 1 písm. a) smernice 2009/73/ES zohľadnia skutočné náklady, ktoré PPS alebo inému realizátorovi projektu vznikli v dôsledku investícií, pokiaľ tieto náklady zodpovedajú nákladom efektívneho a štrukturálne zrovnateľného prevádzkovateľa.
- 11.3.7.** Národné regulačné orgány bezodkladne oznámia toto rozhodnutie o rozdelení nákladov agentúre spolu so všetkými relevantnými informáciami týkajúcimi sa daného rozhodnutia. Informácie obsahujú najmä podrobné dôvody, na základe ktorých boli náklady rozdelené medzi členské štáty, napríklad:
- a) hodnotenie určených účinkov vrátane účinkov týkajúcich sa sieťových sadzieb na každý dotknutý členský štát;
 - b) hodnotenie podnikateľského plánu uvedeného v bode 11.1.6 písm. b);
 - c) pozitívne vonkajšie účinky pre región alebo celú Úniu, ktoré by projekt vytvoril;
 - d) výsledok konzultácie s dotknutými realizátormi projektov.

Rozhodnutie o rozdelení nákladov sa uverejní.

- 11.3.8.** Ak dotknuté národné regulačné orgány nedosiahnu dohodu o investičnej žiadosti do šiestich mesiacov odo dňa, keď bola poslednému z dotknutých národných regulačných orgánov doručená žiadosť, ihneď o tom informujú agentúru.

V tomto prípade alebo na spoločnú žiadosť dotknutých národných regulačných orgánov agentúra do troch mesiacov odo dňa, keď jej bola investičná žiadosť postúpená, prijme rozhodnutie o nej vrátane cezhraničného rozdelenia nákladov uvedených v bode 11.1.5, a aj o spôsobe, ako sa náklady na investície odrazia v tarifikách.

- 11.3.9.** Pred prijatím takéhoto rozhodnutia agentúra uskutoční konzultácie s dotknutými národnými regulačnými orgánmi a realizátormi projektov. Trojmesačná lehota uvedená v druhom odseku sa môže predĺžiť o ďalšie dva mesiace, ak agentúra potrebuje získať doplňujúce informácie. Táto dodatočná lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po doručení úplných informácií.

Rozhodnutie o rozdelení nákladov sa uverejní. Uplatňujú sa články 19 a 20 nariadenia (ES) č. 713/2009.

- 11.3.10.** Agentúra ihneď zašle Komisii kópiu všetkých rozhodnutí o rozdelení nákladov

12. STIMULY

12.1. Uplatnenie stimulov

12.1.1. Ak realizátor projektu znáša väčšie riziká pre vývoj, výstavbu, prevádzku alebo údržbu projektu spoločného záujmu spadajúceho do kategórií uvedených v bodoch 3.1.1, 3.1.2, 3.1.4 a 3.2 v porovnaní s rizikami obvykle spôsobenými zrovnateľným projektom infraštruktúry, členské štáty a národné regulačné orgány zabezpečujú, aby sa pre tento projekt vyčlenili vhodné stimuly v súlade s článkom 37 ods. 8 smernice 2009/72/ES, článkom 41 ods. 8 smernice 2009/73/ES, článkom 14 nariadenia (ES) č. 714/2009 a článkom 13 nariadenia (ES) č. 715/2009.

12.1.2. Bod 12.1.1 sa neuplatňuje, ak projekt spoločného záujmu dostal:

- a) výnimku z článkov 32, 33, 34 a z článku 41 ods. 6, 8 a 10 smernice 2009/73/ES podľa článku 36 smernice 2009/73/ES;
- b) výnimku z článku 16 ods. 6 nariadenia (ES) č. 714/2009 alebo výnimku z článku 32 a článku 37 ods. 6 a 10 smernice 2009/72/ES podľa článku 17 nariadenia (ES) č. 714/2009;
- c) výnimku podľa článku 22 smernice 2003/55/ES, alebo
- d) výnimku podľa článku 7 nariadenia (ES) č. 1228/2003.

12.2. Rozhodnutie úradu o poskytnutí stimulov

12.2.1. Rozhodnutie o poskytnutí stimulov uvedených v bode 12.1 zohľadní výsledky analýzy nákladov a výnosov na základe metodiky vypracovanej podľa článku 11 nariadenia č. 347/2013, a najmä pozitívne vonkajšie účinky projektu pre región alebo celú Úniu. Národné regulačné orgány pri porovnávaní alternatívy s menším rizikom ďalej analyzujú špecifické riziká vyvolané realizátormi projektov, prijaté zmierňovacie opatrenia a odôvodnenie tohto rizikového profilu so zreteľom na čistý kladný efekt projektu. Oprávnené riziká zahŕňajú najmä riziká spojené s novými prenosovými technológiami tak na pevnine, ako aj na mori, riziká spojené s nedostatočnou úhradou nákladov a riziká vývoja.

12.2.2. Stimuly poskytnuté rozhodnutím zohľadnia špecifický charakter vzniknutého rizika a môžu okrem iného zahŕňať:

- a) pravidlá pre anticipačné investície, alebo
- b) pravidlá uznávania skutočne vzniknutých nákladov pred uvedením projektu do prevádzky, alebo
- c) pravidlá zabezpečenia ďalšej návratnosti kapitálu investovaného do projektu, alebo
- d) iné opatrenia, ktoré sa považujú za potrebné a vhodné.